

Rezümé

Nicholas Kolumban, született és nevelkedett Magyarországon.
Amikor a háború mocska Erdély csúcsaiig felcsapott, szülei tizenégy bőrönddel elmenekültek, odahagyva értékeiket: a két marcipán-szerető kecskét és Juditot, a szelíd lovat.

Reute-ban növekedett tovább, kis osztrák faluban, a német front mellett.
Miközben a felnőttek buzgón építtették az óvóhelyeket és mézptóllókkal kísérleteztek, ő osztrák iskolába járt, óról tanult meg dialektusokról – és még marmeládékról tanult.
A falusi órásmeister arany-lánya, alig tizenévesen, szeretkezni akart vele, de ellökte őt az éretlen nagy gyerek, aki akkor volt.
A tirolit folyékonyan beszélte, ám apja vezényletével – gyermek és szülők – visszatértek Magyarországra. Tíz évet töltött ott, mire befejezte a matematikával agyonterhelt főiskolát, kétszer is szerelembe esett, mindkétszer víz közelében.

Amikor újra löni kezdtek, egy kád mögé rejtőzött el.
Hamarosan Ausztria felé zötyögött vele a vonat.
Levelek jöttek aztán, sok levél s ő a Tiger Légitársaság gépén Amerikába repült.
A kockázatos vállalkozás 32 órába és számtalan megállásba került.
Egy ideig Camp Kilmerben maradt.
tojásrántottán gömbölyödött, dzsemen és valódi mézen.

Most tanít. Olyan ő is aki szereti zokni nélkül fürdetni a kutyáját és hagyja, hogy a lábujjait játékegérnek nézze.

A turista

Szédeleg a Váci utcán
a kirakatok fényét elnyeli poros cipője
ugyanazokat a könyveket látja minden kirakatban
ül a Zserbó előtt pepsi-ernyő alatt
mogyorófagylaltja akár a barna hó lassan olvad
később hallgatja hogyan fortyog a gyomra
bélhurut bizony – budapesti örökség
s már nem tudja mit egyen
még a főtt halba is belefájdul
egyetlen orvos címét sem tudja
nézdeli a nőket – mellükön a derengő gombokat
szobájához nincsen kulcsa
amíg alszik bőröndjével támasztja be az ajtót
pólója verejtékben ázik mindegy még hordja
másnap is – könnyű vért a nap ellen
vaksi szeme megtelik a buszok mérges füstjével
képcslapokat címezget az ágyban
lassan megperzselődik emlékezete mintha
újra és újra cigarettára gyújtana
egykedvűen nézi a régi naptárt a falon
melyen a Kommunista Donald Kacska feszít kecsesen

Budapest

A Duna fölött, bérelt szobában.
Madarak fenyegető képe.
Bagoly vagy sirály kiált,
sűrű vörösborokat iszom,
gyenge gyomornak éppen elég.
Beleim alig megterhelendő,
sovány sonkát eszem óvakodva.
Idegen vagyok aki beszél a nyelvet
de megszokások kövcin botladozik.
Csak némi beszélgetést! –
ennyi erővel Londonban is lehetnék.
Korteszbeszédet tartok magamnak, dicsérem
harcsabajszomat. Ingem hivalkodó,
soha nem gyűrődik –
nem úgy, mint a hangulatom.
Nézem a metró felé rohanó szappanfehér nőket.
Kemény-fenckűek, a magas sarkú cipőkben
minden lépésnél
remeg a lábuk – aszpikon a fény.

Míg lezuhanyzom, bezárom a szobámat,
azután a kilátásban gyönyörködöm –
csillogó nyaklánc lebeg a Duna felett.
Kivilágított híd feszül a sötétre.

A szomszéd szobában két kurva suttog
németül, nem gondolják, hogy én is érthetem.
Elment a hangos japán, az utolsó vendég.
Most *ők* csókolóznak –
és pukkan a pezsgősüveg.

A Duna fölött, bérelt szobában.

Honi turista Magyarországon

Lányom alszik, kis arcát tenyerében tartja.
Kant rokona ő, minden gondolatot előlről kitalál.
Messzi játszótársak között van most?
Vagy ételre gondol, melytől köhögnie kell?
Apja locsogására, melyet csak ő nem felejt el?
Érthetetlen üzleti fecsegésre a fényes éttermekben?

Barátom a konyhájukba kísér,
a meghittség ama tanyájára, hol a barátságok
táplálkozásban születnek újjá.
Az asztal fölött meggy virágzik a kék
neonfényben. A magok színe mint az ember fogínye.
Kiürítem az edényt míg a vitorlázáson rágódunk –
idegen ez számomra (a született balkezesnek).
Dicsérjük a korcsolyázást, a gázfűtést, az égő kénlapot
mit bedugtunk egykoron a zárba –
dolgoz, melyeket hajdani csibészek úgy szerettünk!
Barátom arcán sebhely, állától húzódik orrnyergéig.
Rákkal párbajozott valamikor, s egy orvos is besegített.
Napbarnítottan nem is rémisztő annyira.

Most érkeztem Amerikából
és honi turistaként viselkedem –
bóklászok Budapest rosszul kövezett utcáin, filmezem
a lusta Dunát,
mely bágyadtan sütteti magát a nappal,
cszébe sincs a dolga, a hidak cementlábait sikálni.

Újraélem a gyermekkorom –
állok a ma is üres telken, lábam mozdul
a labdára. Most is elhozom előlük. . .
Megérintem a házat, melyben apám fűjtatott
az élet izzadtság-műhelyében.
És megyek és leülök a dokkok alatt a lépcsőre, akár
a lehiggadt teenager, a folyót hallgatom: Európát.
Soknyelven kavarog,
békítené a partjain marakodó nemzeteket.
A fénylő sínek közé köpök, a két part közé, melyeken
tovagördül a Duna, hadd utazzon el egy részem
régí országom valamelyik szegletébe,
s maradjon ott, oldódjék fel ott, az én
titkos hazámban.

Zalán Tibor fordításai